

<https://doi.org/10.34142/23129387.2023.68.25>

УДК 159.942

ORCID 0000-0002-8622-6582

АПРОБАЦІЯ ОПИТУВАЛЬНИКА «СОЦІО-ЕМОЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ»

Аліна Шапенкова

*аспіранка кафедри психології ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
молодий науковий співробітник ДУ «ІОЗДП НАМН», м. Харків,
Україна*

E-mail: nolesy2014@gmail.com

Актуальність проблеми обумовлена нестачею опитувальників для вимірювання рівня розвитку соціо-емоційної компетентності: вітчизняні розробки відсутні, а діагностичні інструментарії зарубіжних авторів регламентовані за віком досліджуваних, а також потребують адаптації.

Мета – провести психометричну перевірку авторського опитувальника «Соціо-емоційна компетентність»

Вибірка і методи дослідження. До адаптації методики залучені 309 респондентів (здобувачі освіти різних закладів вищої освіти, профілів навчання і курсів) рівномірно представлені за статтю віком від 18 до 35 років. Для виявлення одномоментної надійності пунктів опитувальника застосовано альфа-Кронбаха, для перевірки тест-ретестової надійності та дискримінативної й конвергентної валідності – кореляційний аналіз за коефіцієнтом Пірсона, також проведений інтеркореляційний аналіз.

Результати дослідження. У результаті психометричної перевірки опитувальника «Соціо-емоційна компетентність» емпірично доведені його достатні показники надійності і валідності.

Ключові слова: соціо-емоційна компетентність, опитувальник, студентський вік, психометрична перевірка, надійність і валідність.

APPROBATION OF THE QUESTIONNAIRE "SOCIO-EMOTIONAL COMPETENCE"

Alina Shashenkova

*graduate student Department of Psychology at
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, research
assistant State Institution "Institute for Children and Adolescents
Health Care of the National Academy of Medical Sciences of
Ukraine", Kharkiv, Ukraine
E-mail: nolesy2014@gmail.com*

Relevance of research is due to the lack of questionnaires to measure the level of development of socio-emotional competence: there are no domestic developments, and the diagnostic tools of foreign authors are regulated by the age of the subjects, and also need to be adapted.

The aim is to conduct a psychometric check of the author's questionnaire "Socio-emotional competence"

Research methods. 309 respondents (students from different higher education institutions, training profiles and courses) are evenly represented by sex aged 18 to 35 years to adapt the methodology. a Cronbach's was used to identify the simultaneous reliability of the questionnaire items, correlation analysis according to the Pearson co-waiter was used to verify test-retest reliability and discriminative and convergent validity, and an intercorrelation analysis was also performed.

Research results. As a result of psychometric verification of the questionnaire "Socio-emotional competence," its sufficient indicators of reliability and validity have been empirically proven.

***Keywords:** socio-emotional competence, questionnaire, student age, psychometric testing, reliability and validity.*

Вступ. Соціо-емоційна компетентність (далі, – СЕК) не є новим психологічним утворенням, адже активно вивчається в західних країнах вже кілька десятиліть, а окремі компоненти конструкту (емоційний інтелект, соціальний інтелект, комунікативна компетентність тощо) мають ще довший історичний поступ. Проте, в Україні соціо-емоційна компетентність не отримала достатньої уваги психологічної наукової спільноти, хоча останнім часом соціо-емоційний розвиток актуалізується на рівні Міністерства освіти і науки. Так, міжнародні програми з розвитку СЕК «Lions Quest» (Lions Clubs International. District 134 Ukraine) й «The Social, Emotional

and Ethical Learning» (EdCampUkraine. Соціально-емоційне та етичне навчання) адаптовані для українських школярів і схвалені Міністерством освіти і науки України.

Отже, адаптація зарубіжного досвіду розвитку соціо-емоційної компетентності серед школярів компенсує нестачу вітчизняних розвідок і напрацювань. Однак, поза уваги лишаються інші вікові категорії (юнацтво, студентство, зрілість тощо), відносно яких бракує досліджень.

Варто відмітити, що СЕК можна розвивати не лише в дошкільному й шкільному віці. Дійсно, найбільш сенситивним періодом для розвитку означеного утворення є період від народження до юнацького віку, коли розвиток емоційної й соціальної сфер супроводжується поступовим фізіологічним зростанням (дозрівання кори головного мозку, зміцнення нервової системи, гармонізація гормональних показників, статевий розвиток тощо), і проходить мимовільно. В більш зрілих вікових етапах можливість розвитку соціо-емоційної компетентності не втрачається, однак набуває довільного характеру, а отже потребує внутрішньої мотивації.

Отже, постає важливість розробки пласту знань стосовно розвитку СЕК в «післяшкільних» вікових етапах. Одним з першочергових завдань в цьому напрямку є розробка надійних та валідних діагностичних методик для вимірювання рівня розвитку соціо-емоційної компетентності, адже всі відомі опитувальники (Методика оцінки та розвитку соціо-емоційної компетентності А. Фопеля та колег (Faupel, 2003); «Social Emotional Competence Questionnaire» (SECQ) М. Чжоу і Дж. І (Zhou, Ee, 2012); «Social and Emotional Competencies Evaluation Questionnaire» (QACSE) В. Коельо та М. Марчанте (Coelho et al., 2015); «Index of Socio-Emotional Competence for Preschool Children» С. Ахмад, Е. Петерсон, К. Волді та С. Мортон (Ahmad et al., 2019), «Die Intelligence and Development Scale Sozial-Emotionale Kompetenz» К. Мейер, П. Хагман-вон-Аркс, А. Гроб (Meyer et al., 2009), орієнтовані на дошкільників і школярів.

Метою статті є психометрична перевірка авторського опитувальника «Соціо-емоційна компетентність», що вимірює однойменний конструкт.

Методи дослідження. У статті використаний комплекс методів математичної статистики, а саме: виявлення статистики альфа Кронбаха для перевірки надійності опитувальника; коефіцієнт кореляції Пірсона для перевірки конструктивної валідності; інтеркореляційний аналіз для виявлення міри внутрішньої узгодженості опитувальника.

У ході апробації опитувальника залучено 309 респондентів, якими виступили студенти двох університетів – Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба й Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди. Вікові межі вибірки 18-35 років, статевий розподіл рівномірний, охоплені психолого-педагогічні й військово-технічні спеціальності.

Результати. Перш ніж перейти до психометричної перевірки опитувальника «Соціо-емоційна компетентність», вважаємо необхідним надати вступну інформацію про авторську методіку.

Соціо-емоційну компетентність розуміємо як полікомпонентне утворення, що охоплює ряд компетенцій комунікативного, соціально-нормативного, емоційно-регулятивного, когнітивного та поведінкового спрямування на зовнішньому та внутрішньому рівнях, синергія яких не лише фасилітує взаємодію особистості із соціальним оточенням, а й сприяє гармонії у внутрішньому світі та саморозвитку (Шашенкова, Шукалова, 2022, с. 159).

Зважаючи на нестачу фундаментальних досліджень структури СЕК, широку варіативність наукових поглядів на означене питання, нами створена власна модель соціо-емоційної компетентності (на її основі розроблений авторський опитувальник). Так, модель утворена такими компонентами (шкали опитувальника):

- Соціо-емоційна обізнаність – комплекс знань соціального, емоційного й комунікативного спектру, які допомагають

особистості у процесах самопізнання, соціалізації та комунікації. Елементами соціо-емоційної обізнаності є такі: комунікативна обізнаність (мотивація до спілкування, моральність), емоційна обізнаність (знання про емоції, їх аналіз), соціальна обізнаність (соціально-нормативні знання, розуміння аспектів взаємодії);

- Самоусвідомлення – спроможність підтримувати гармонію із власним «Я», розуміти свою особистість. Самоусвідомлення утворено такими компонентами: самопізнання (розуміння себе, рефлексія), особистісна обізнаність (афективна і соціально-комунікативна самообізнаність);

- Самокерування – вміння контролювати й трансформувати власні емоції й поведінку найбільш корисним для себе та безпечним для інших чином. До складу самокерування відносимо: відтворення емоцій (емоційний репертуар, емоційна виразність), самовладання (контроль емоцій і поведінки);

- Соціо-емоційне усвідомлення – комунікативна грамотність, що стосується партнерів по взаємодії та покликана сприяти орієнтації в міжособистісних та соціальних ситуаціях. Соціо-емоційне усвідомлення утворено такими компонентами: соціальне усвідомлення (міжособистісна обізнаність, розуміння соціальної ситуації), емоційне усвідомлення розрізнення емоцій, емпатія);

- Соціальне керування – спроможність ефективно взаємодіяти з іншими людьми та соціальними групами з метою особистої самореалізації та соціалізації. Соціальна взаємодія (управління взаєминами, співробітництво), соціальна діяльність (соціальна адаптивність, соціальна активність) є складниками соціального керування.

- Самоефективність – пакет здібностей, якостей, навичок, характеристик та установок, покликаних оптимізувати всі сфери життя особистості, реалізувати та піднести її природний потенціал. Елементами самоефективності є: соціально-емоційні характеристики (соціально-емоційні якості й атрибути) і

соціально-емоційні здібності (установка на розвиток, міжособистісні здібності) (Шашенкова, Шукалова, 2022, с. 163).

Методичним підґрунтям опитувальника є такі методики: «Social and Emotional Competencies Evaluation Questionnaire» (QACSE) В. Коельо та М. Марчанте (Coelho et al., 2015); «Social Emotional Competence Questionnaire» (SECQ) М. Чжоу і Дж. І (Zhou, Ee, 2012); «Self-Monitoring Scale» (SM) М. Снайдера (Snyder, 1974).

Опитувальник розрахований на респондентів від 16 років, верхньої граничної межі не передбачено.

За своїм типом опитувальник є вербальним, налічує 54 твердження, для відповіді у респондентів є шкала від 1 до 5, де «1» – повністю не згоден(а), «5» – повністю згоден(а).

Підрахунок здійснюється сумуванням сирих балів (за відповідь «1» респондент отримує 1 бал, «2» – 2 бали, «3» – 3 бали, «4» – 4 бали, «5» – 5) за окремими шкалами для встановлення сформованості компонентів, а також за всіма питаннями для виявлення рівня розвитку соціо-емоційної компетентності. Наведемо таблицю переведення «сирих» балів у рівні.

Таблиця 1

Переведення первинних балів опитувальника «Соціо-емоційна компетентність» в рівні

Рівень	Шкала						
	ЗРСЕК	С-ЕО	Су	Ск	С-ЕУ	СК	Се
Низький	54-111	9-18	9-19	9-15	9-19	9-17	9-18
Середній	112-178	19-31	20-30	16-26	20-30	18-30	19-31
Високий	179-270	32-45	31-45	27-45	31-45	19-45	32-45

Примітка: ЗРСЕК – загальний рівень соціо-емоційної компетентності; С-ЕО – шкала «Соціо-емоційна обізнаність»; Су – шкала «Самоусвідомлення»; Ск – шкала «Самокерування»; С-ЕУ – шкала «Соціо-емоційне усвідомлення»; СК – шкала «Соціальне керування»; Се – шкала «Самоефективність».

Перейдемо до безпосередньої психометричної перевірки, результати якої представлені в таблицях 2-8. У результаті перевірки валідності виявлено: питання №13, 25, 31, 43, 49 володіють сильними показниками кореляції (0,74, 0,75, 0,74, 0,73, 0,81 відповідно); питання №1, 7, 19, 37 – середні кореляційні зв'язки (0,54, 0,66, 0,68, 0,53). Шкала «Соціо-емоційна обізнаність» має високе значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність шкали підтверджена.

Таблиця 2

Описові статистики та показники надійності та валідності за шкалою «Соціо-емоційна обізнаність»

Питання	r	α	M in	M ax	M	σ
1. «Я розумію, що міжособистісне спілкування є важливим»	0,54 *	0,960	9	45	25,9	6,09
7. «Я знаю багато емоцій та особливостей їх прояву»	0,66 *	0,960				
13. «Я розумію, чому може виникнути та чи інша емоція»	0,74 **	0,959				
19. «Я погоджуюсь з тим, що сильні емоції (гнів, страх, смуток тощо) впливають на самопочуття людини, а їх тривала дії здатна спричинити хвороби»	0,68 *	0,960				
25. «Я володію знаннями про соціально-схвалені норми поведінки та комунікативний етикет»	0,75 **	0,959				
31. «В процесі спілкування я можу орієнтуватися в міміці та жестах співрозмовника»	0,74 **	0,959				
37. «Характер мовлення (тембр, гучність, чіткість, швидкість тощо) впливає на процес комунікації»	0,53 *	0,960				
43. «Мати друзів та підтримувати приятельські стосунки зі знайомими для мене є важливим»	0,73 **	0,959				
49. «Я знаю культурний код (специфічні жести, крилаті вислови тощо) моєї	0,81 **	0,959				

національності»						
-----------------	--	--	--	--	--	--

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиці 2, граничні значення норми для показників шкали «Соціо-емоційна обізнаність» становлять 19-31 балів.

Таблиця 3

Описові статистики та показники надійності та валідності за шкалою «Самоусвідомлення»

Питання	r	α	Min	Max	M	σ
2. «Перелічити власні інтереси, цілі, цінності, сильні та слабкі сторони я можу з легкістю»	0,67 *	0,96 0	9	45	25,3	5,74
8. «Деякі люди не можуть одразу зрозуміти, що вони відчують або бажають. Це не про мене»	0,34	0,96 1				
14. «Я вчусь на власних помилках»	0,65 *	0,95 9				
20. «Я можу проаналізувати власні емоції та зрозуміти, що їх викликало»	0,76 **	0,95 9				
26. «В мене є індивідуальний набір жестів та міміки»	0,41	0,96 1				
32. «В залежності від соціальної ситуації та оточення я спілкуюсь і поводжусь по-різному»	0,41	0,96 1				
38. «Для мене не важко пригадати свої улюблені приказки, жарти, слова-паразити тощо»	0,65 *	0,95 9				
44. «Якщо певні мої емоційні реакції або дії шкодять мені – я намагатимуся їх уникнути в майбутньому»	0,73 **	0,95 9				
50. «Я знаю, чого хочу досягти	0,77	0,95				

в житті»	**	9				
----------	----	---	--	--	--	--

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

У результаті перевірки валідності виявлено: питання №20, 44, 50 володіють сильними показниками кореляції (0,76, 0,73, 0,77 відповідно); питання №2, 14, 38 – середні кореляційні зв'язки (0,67, 0,65, 0,65); питання №8, 26, 32 – слабкі значення (0,34, 0,41, 0,41 відповідно). Шкала «Самоусвідомлення» має достатнє значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність означеної шкали підтверджена.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиці 3, граничні значення норми для показників шкали «Самоусвідомлення» становлять 20-30 балів.

Таблиця 4

Описові статистики та показники надійності та валідності за шкалою «Самокерування»

Питання	r	α	Min	Max	M	σ
3. «Мій настрій часто позитивний або нейтральний, рідко – негативний»	0,47	0,960	9	45	21,3	5,90
9. «Деякі люди накопичують негативні переживання, стримують їх, інші – одразу «вибухають». Це не про мене, я можу пережити негативні емоції прийнятним та безпечним для себе й інших шляхом»	0,49	0,960				
15. «Я можу стримати інтенсивність емоції, якщо її яскравий прояв недоречний»	0,62*	0,960				
21. «Я знаю методи управління власними емоціями та використовую їх за потреби»	0,56*	0,965				
27. «В своїй поведінці я враховую морально-етичний аспект»	0,59*	0,959				
33. «Я керую своїми емоціями, а не вони мною»	0,70* *	0,959				

39. «Мене важко вивести з рівноваги, в мене немає сильних емоційних сплесків, стану афекту»	0,62*	0,960				
45. «В соціумі я поводжусь з урахуванням суспільно-прийнятих норм»	0,68*	0,959				
51. «Якщо я бачу перспективну вигоду, то можу змінити свою поведінку для її досягнення»	0,56*	0,960				

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

У результаті перевірки валідності виявлено: питання №33 володіє сильним показником кореляції (0,70); питання №15, 21, 27, 39, 45, 51 – середні кореляційні зв'язки (0,62, 0,56, 0,59, 0,62, 0,68, 0,56); питання №3, 9 – слабкі значення (0,47, 0,49 відповідно). Шкала «Самокерування» має достатнє значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність означеної шкали підтверджена, однак пункт №21 (альфа Кронбаха – 0,965) погіршує результат, тому в подальшому потребує доопрацювання.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиці 4, граничні значення норми для показників шкали «Самокерування» становлять 16-26 балів.

У результаті перевірки валідності виявлено: питання №28, 46 володіють сильними показниками кореляції (0,76, 0,72 відповідно); питання №4, 10, 16, 22, 34, 40 – середні кореляційні зв'язки (0,55, 0,65, 0,61, 0,68, 0,69, 0,69 відповідно); питання №52 – слабке значення (0,49). Шкала «Соціо-емоційне усвідомлення» має достатнє значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність означеної шкали підтверджена.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиці 5, граничні значення норми для показників шкали «Соціо-емоційне усвідомлення» становлять 20-30 балів.

У результаті перевірки валідності виявлено: питання №5, 17, 29, 41, 47, 53 володіють сильними показниками кореляції (0,72, 0,77, 0,72, 0,76, 0,72, 0,75 відповідно); питання №11, 23, 35 – середні кореляційні зв'язки (0,59, 0,63, 0,52 відповідно). Шкала «Соціальне керування» має достатньо високе значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність вищезначеної шкали статистично підтверджена.

Таблиця 5

Описові статистики та показники надійності та валідності за шкалою «Соціо-емоційне усвідомлення»

Питання	r	α	M in	M ax	M	σ
4. «Я можу зрозуміти переживання іншої людини, поставити себе на її місце»	0,55 *	0,96 0	9	45	25, 2	5,76
10. «Якщо інша людина емоційно страждає, я хочу заспокоїти її, підтримати, підбадьорити»	0,65 *	0,95 9				
16. «Для мене не важко зрозуміти емоційний стан іншої людини, спостерігаючи за її жестами, мімікою, мовними особливостями»	0,61 *	0,96 0				
22. «У ході спілкування я можу виявити переконання, мотиви, наміри, очікування співрозмовника, навіть якщо він їх приховує»	0,68 *	0,95 9				
28. «Я можу передбачити, яку емоційну реакцію у інших людей викличе та чи інша моя дія»	0,76 **	0,95 9				
34. «Я розумію, коли можна пожартувати, а коли – стриматися»	0,69 *	0,95 9				
40. «Для мене не важко оцінити емоційне «забарвлення» соціальної ситуації та поводити себе відповідно»	0,69 *	0,95 9				
46. «Я розумію, що певні мої слова та дії можуть образити»	0,72 **	0,95 9				

співрозмовника, тому я намагаюся їх уникати»						
52. «Критичне висловлювання від керівника, знайомого, друга можливо викличе в мене однакову емоцію, але відреагую я по-різному»	0,49	0,96 0				

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

Таблиця 6

Описові статистики та показники надійності та валидності за шкалою «Соціальне керування»

Питання	r	α	Min	Max	M	σ
5. «Я з легкістю заводжу приятельські та дружні стосунки»	0,72**	0,95 9	9	45	24,73	6,48
11. «Я намагаюся запобігати конфліктам, але якщо це не вдалося – поводжусь гідно, не переходжу на особистості»	0,59*	0,96 0				
17. «Я можу працювати в команді, виконувати спільні проекти»	0,77**	0,95 9				
23. «В мене є досвід волонтерства або бажання його здобути»	0,63*	0,96 0				
29. «За бажанням я можу створити та очолити певну групу творчого, просвітницького, благодійного чи будь-якого іншого спрямування»	0,72**	0,95 9				
35. «Якщо мої громадські права будуть пригнічені – я створю або братиму участь в акціях та мітингах для їх відстоювання»	0,52*	0,96 1				
41. «Я можу порозумітися з будь-яким керівником»	0,76**	0,95 9				
47. «Деякі люди довго не можуть звикнути до нового колективу, не заводять друзів, тримаються відсторонено. Це не про мене»	0,72**	0,95 9				
53. «У ході виконання спільного проекту я можу однаково ефективно виконувати роль лідера та підлеглого»	0,75**	0,95 9				

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиці 6, граничні значення норми для показників шкали «Соціальне керування» становлять 18-30 балів.

Таблиця 7

Описові статистики та показники надійності та валідності за шкалою «Самоефективність»

Питання	r	α	Min	Max	M	σ
6. «Я можу висловити, пояснити і відстояти власну точку зору, навіть якщо мій опонент більш авторитетний та досвідчений»	0,61 *	0,96 0	9	45	25,5	6,46
12. «Маючи певні плани на майбутнє я з легкістю можу вибудувати проміжні цілі та поступово їх опанувати»	0,67 *	0,96 0				
18. «Будь-яку зовнішню інформацію я пропускаю через внутрішні «фільтри», не приймаючи все за дійсність»	0,49	0,96 0				
24. «Мое навчання та розвиток не зупиняться, я буду самовдосконалюватися все життя»	0,68 *	0,95 9				
30. «Я можу охарактеризувати себе як особистість, що має високу адекватну самооцінку, самоповагу, самовпевненість, здорову самокритику»	0,79 **	0,95 9				
36. «Діючи, я не замислююсь: «Що подумают інші?», «Як я буду виглядати в їх очах?», «Чи прийнято це?» тощо»	0,59 *	0,96 0				

42. «Власних цілей я досягаю наполегливо, активно, самостійно, не кидаючи справу незавершеною»	0,81 **	0,95 9				
48. «Перед початком важливої справи я оцінюю всі обставини, ризики, наслідки, а також власні сили»	0,78 **	0,95 9				
54. «У мене є лідерські та організаторські якості»	0,74 **	0,95 9				

Примітка: r – коефіцієнт кореляції Пірсона; α – альфа Кронбаха; Min – мінімальне значення; Max – максимальне значення; M – медіана; σ – стандартне відхилення.

У результаті перевірки валідності виявлено: питання №30, 42, 48, 54 володіють сильними показниками кореляції (0,79, 0,81, 0,78, 0,74 відповідно); питання №6, 12, 24, 36 – середні кореляційні зв'язки (0,61, 0,67, 0,68, 0,59 відповідно); питання №18 – слабе значення (0,49). Шкала «Самоефективність» має достатнє значення конструктивної валідності. Одномоментна надійність означеної шкали підтверджена.

Виходячи з даних описової статистики, що представлені в таблиця 7, граничні значення норми для показників шкали «Самоефективність» становлять 19-31 балів.

Наостанок необхідно провести інтеркореляційний аналіз (за коефіцієнтом Пірсона), покликаний перевірити внутрішню узгодженість шкал опитувальника (табл. 8).

Таблиця 8

Кореляційна матриця шкал опитувальника «Соціо-емоційна компетентність»

	Шкала «С-ЕО»	Шкала «Су»	Шкала «Ск»	Шкала «С-ЕУ»	Шкала «СК»	Шкала «Се»
Шкала «С-ЕО»	1	0,80**	0,69*	0,78**	0,78**	0,77**
Шкала «Су»	0,80**	1	0,71**	0,80**	0,77**	0,82**
Шкала «Ск»	0,69*	0,71**	1	0,71**	0,68*	0,71**
Шкала «С-ЕУ»	0,78**	0,80**	0,71**	1	0,79**	0,81**

Шкала «СК»	0,78**	0,77**	0,68*	0,79**	1	0,82**
Шкала «Се»	0,77**	0,82**	0,71**	0,81**	0,82**	1

Примітка: С-ЕО – «Соціо-емоційна обізнаність»; «Су» – «Самоусвідомлення»; «СК» – «Самокерування»; «С-ЕУ» – «Соціо-емоційне усвідомлення»; «СК» – «Соціальне керування»; «Се» – «Самоефективність».

Кореляційний зв'язок шкал «Соціо-емоційна обізнаність» і «Самокерування», а також «Соціальне керування» й «Самокерування» – середньої сили (0,69 і 0,68 відповідно), всі інші кореляційні зв'язки між шкалами методики – сильні, що свідчить про достатньо високу внутрішню узгодженість опитувальника.

Висновки. Проведено апробацію авторського опитувальника «Соціо-емоційна компетентність». Психометрична перевірка включала виявлення міри надійності та валідності, а також внутрішньої узгодженості між шкалами авторської методики.

Отримані такі результати: підтверджена надійність всіх шкал методики; шкали «Соціо-емоційна обізнаність» і «Соціальне керування» мають високі значення валідності, інші («Самоусвідомлення», «Самокерування», «Соціо-емоційне усвідомлення», «Самоефективність») – достатні; внутрішня узгодженість шкал опитувальника доведена переважною більшістю сильних кореляційних зав'язків. Отже, опитувальник «Соціо-емоційна компетентність» придатний до використання як надійний і валідний діагностичний інструмент.

Перспективу подальших розвідок складе розробка й апробація корекційно-розвивальної програми, орієнтованої на підвищення рівня соціо-емоційної компетентності серед студентства.

Література:

Шашенкова, А., Шукалова, О. (2022). Інтегративна модель соціо-емоційної компетентності. *Knowledge, Education, Law, Management*, 2 (46), 158-165.

Ahmad, S., Peterson, E., Waldie, K., Morton, S. (2019). Development of an Index of Socio-Emotional Competence for Preschool Children in the Growing Up in New Zealand Study. *Assessment, Testing and Applied Measurement*, 4.

Coelho, V., Sousa, V., Marchante, M. (2015). Development and Validation of the Social and Emotional Competencies Evaluation Questionnaire. *Journal of Educational and Developmental Psychology*, 5 (1), 139-147.

EdCampUkraine. Соціально-емоційне та етичне навчання. Retrieved from <https://www.edcamp.ua/seelukraine/>

Faupel, A. (2003). *Communities*. Slough: National Foundation for Educational Research.

Lions Clubs International. District 134 Ukraine. Retrieved from <http://www.lions.org.ua/>

Meyer, Ch., Hagmann-von Arx, P., Grob, A. (2009). Die Intelligence and Development Scale Sozial-Emotionale Kompetenz (IDS-SEK): Psychometrische Eigenschaften eines Tests zur Erfassung sozial-emotionaler Fähigkeiten. *Diagnostica*, 55 (4), 234-244.

Snyder, M. (1974). Self-monitoring of expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30 (4), 526-537.

Zhou, M., Ee, J. (2012). Development and Validation of the Social Emotional Competence Questionnaire (SECQ). *The international journal of emotional education*, 4 (2), 27-42.

Оригінальний рукопис отриманий 10 квітня 2023 року

Стаття прийнята до друку 23 квітня 2023 року